

Risbladet

NR 2/2018 - 82. ÅRGANG

Svaneunger på Holmendammen

Les i dette nummer:

**Marketingbyrå Los & Co:
- Den norske kirke sin tid er nå**

**Svendstuen før og nå:
Fra kafé til skolekjøkken**

Nettadresse: www.kirken.no/ris

Ansvarlig utgiver:

Ris menighetsråd
v/ leder Andreas Seierstad
amse@vikenfiber.no

Redaksjonssekretær:

Ida Karoline Dørsjø Kristiansen

**Redaksjonelle medarbeidere/
bidragsyttere dette nummer:**

Andreas Seierstad
Johan Ditlev-Simonsen
Vidar Sydnes
Jon Petter Heesch
Vibeke Kolstø Andersen
Margrete Nagell-Erichsen
Ida K. Dørsjø Kristiansen

Annonser:

gunnar.husan@bm.com - 91121216
Frist annonsemateriell til nr. 3 2018:
1. august 2018

Neste nummer:

Risbladet nr 3/2018 kommer i post-
kassene i begynnelsen av september.

Layout:

Ida Karoline Dørsjø Kristiansen

Trykk:

X-Idé as

Frivillig abonnement:

1503 02 20061
Giroen merkes "Risbladet"

Stort forsidebilde:

Jan Erk Haugen

Harde ord versus gode ord

leder

Det brukes for tiden mange harde ord i både det offentlige og private rom. Det er i og for seg ikke noe nytt, men kraften og omfanget sprer seg på en måte vi ikke er vant til. Blant stor-maktene er det for tiden hard ordbruk. Før valget i Russland holdt Putin en tale om rikets tilstand, og avsluttet den med å skryte av sine nye atomvåpen og «Russland er ikke til å leke med» o.l. uttrykk. Et par dager etter kom nervegiftsaken i England, og utenriksminister Boris Johnson sammenlignet Putins fotball-VM til sommeren med Hitlers propaganda-OL i Berlin i 1936. I tillegg har vi Donald Trump som i høst omtrent erklærte atomkrig med Nord-Korea på Twitter, og i den senere tid involverer seg i det som ser ut til å være slutfasen i Syria-krigen med både sterk ordbruk - med og uten Twitter og raketter. I tillegg erklæres handelskrig. På den andre siden står Russland. De kan ikke forstå at de får ulike sanksjoner mot seg, og krever bevis på alt fra doping til gift og gass mm. Blir de harde ordene snart brukt opp? Mange begynner å føle på en viss uro for om dette er et farlig spor som kan bære galt av sted.

På den politiske scenen her hjemme har det også i vinter vært harde ord og en heftig debatt om hva som er for sterk ordbruk. Listhaugs Facebook-innlegg ble for kraftig kost i ord og bilde, og hun trakk seg som justisminister. Ordbruken fikk konsekvens for henne.

I media ellers hører en om at trusler rettet mot ulike yrkesgrupper blir mer og mer vanlig, og «nett-trollene» er

ikke nådige mot folk som mener noe i det offentlige rom. Mobbing av barn og unge via ulike sosiale medier er også et mye omtalt tema. Det virker nærmest som om en giftig tone har spredd seg på alle nivåer i samfunnet – fra toppledere til mannen i gata – og mange er villige til å bruke harde ufølsomme ord.

Heldigvis begynner vi nå å høre at politiet i enkelte saker kontakter folk som ytrer seg med trusler gjennom sosiale medier, og det begynner å komme påtaler og dommer. Det er viktig at trusler ikke blir tolerert og akseptert, og at det får konsekvens å gå over streken.

I kirken, enten på Ris eller andre steder, er budskapet det motsatte: Det handler om verdier som å elske hverandre, vise omsorg, forsoning og fred, tale vel om hverandre, du skal ikke lyve og sannhet osv.

Det handler om både den enkeltes moral, tro og verdier. Det samfunn våre ledere springer ut av og det klima vi får i samfunnsdebatten er avhengig av hvilke holdninger som råder grunnen.

I dette Risbladet har vi utfordret marketingbyrået Los & Co til å se på de gode ordene, kommunikasjonen og markedsføringen til kirken. Kan kirkens positive budskap kommuniseres inn i vår tid på en måte som folk forstår og opplever relevant for dem? Kan kirken bli et sted der vi finner gode ord og oppmuntring? Samtalen med marketingekspertene er oppløftende – det er mulig å vise frem noe annet! Kirken har en sterk posisjon, og vi oppfordres til å tenke offensivt. Los & Cos råd (se side 4-5) er ikke ukjent: Spre budskapet - Størst av alt er kjærligheten!

Andreas Seierstad
amse@vikenfiber.no
leder i menighetsrådet

Giro til barne- og ungdomsarbeidet

Givergiroen i dette bladet går til barne- og ungdomsarbeidet i Ris menighet.

Vi har blant annet tre barnekor, stor speidergruppe, ungdomsklubb, natt til 1. mai, søndagsskole og familie-middag. Vi lønner en deltids ungdomsarbeider og småstillinger som kordirigenter og speidersekretær.

Giroen finner du i midten av bladet. Takk for din støtte!

Menighetens sommerfest 17. juni i Holmenkollen kapell

Alle er hjertelig velkommen til sommerfest etter gudstjenesten søndag 17. juni. I år, som i fjor, blir det "kick-off" på sommergudstjenestene i Holmenkollen kapell. I den anledning inviterer staben til sommerfest med pølser, kaffe og kaker på kirkebakken ved Holmenkollen kapell.

Gi beskjed om du trenger skyss!

Skolestartgudstjeneste 19. august

Alle som skal begynne på skolen til høsten blir invitert skolestartsamling i Holmenkollen kapell. Brev med invitasjon kommer i postkassene i slutten av juli. På skolestartsamlingen har vi et opplegg for skolebarna, med aktiviteter og sang. Deretter har vi en familliegudstjeneste på ettermiddagen, der skolestart er tema.

Det blir delt ut 6-årsbok på gudstjenesten.

Konsert i Ris kirke 4. juni

Glade sangere fra korene Vestre Aker Dusjlag og Kammerkoret Koriander arrangerer felles konsert i Ris kirke, mandag 4. juni kl 19!

Vestre Aker Dusjlag har sunget i Ris kirke mange ganger tidligere, mens Koriander, med tidligere sangere fra Akademisk Korforening, deltar for første gang i Ris kirke.

Vi vil både ha felles sanger og hver vår avdeling med variert repertoar: Operettemusikk, madrigaler, folkeviser, spirituals, jazzinspirerte sanger og mye mer.

Billetter, kr 150, - barn gratis - selges ved inngangen eller kan kjøpes på forhånd ved betaling til Vipps 13367 eller konto 1503 17 18713.

RIS QUIZ

Quizmaster:
Øyvind A. Gaukstad

Løsning side 10!

1. Hva er RISK i Ris menighet?
2. Hvor ofte kommer Risbladet ut?
3. Hva heter styreren i Rishaven barnehage?
4. Hva er «Skammens sten» på Ris Urnelund?
5. Ris kirke har 3 våpenhus (forhaller). Hva menes med dette ordet?
6. Hvordan lyder 3. bud?
7. Hva var det første Gud skapte?
8. Hvilket attributt er knyttet til apostelen Johannes?
9. Hva betyr ordet pinse?
10. Hvor ligger Theodor Dahls vei?
11. Hvem var Theodor Dahl?
12. Hvilken avdød norsk lyriker har Martin Luther i navnet sitt?
13. Hva er opprinnelsen til navnet Vettakollen?
14. Hvor høyt over havet ligger Vettakollen?
15. Ivar Formo fra Lyn ble olympisk mester i langrenn. Når og hvor?

Risbladet i møte med marketingbyrå:

Den norske kirke sin tid er nå

På Borgen bor markedsfører Jan Christian Fosseidbråten. De senere årene har han bygd opp marketingbyrået Los & Co til å bli en aktør som regnes med i bransjen.

Andreas Seierstad

Risbladet har besøkt ham på hans kontor på Vippetangen og gitt følgende oppdrag: I 2017 ble Den norske kirke formelt skilt fra staten. Da ble et nasjonalt rettssubjekt opprettet i Den norske kirke. Det omfatter virksomheten i Den norske kirkes nasjonale organer og de elleve bispedømmerådene. Dette nasjonale rettssubjektet har ansvaret for å forvalte statsbudsjettets bevilgning (i overkant av to milliarder kr. i fjor) og for å ivareta arbeidsgiveransvaret for 1600 kirkelig tilsatte som tidligere var statstjenestemenn.

Et konsern med en slik økonomi ville gjerne brukt 5 % på markedsføring. Vi spør Jan Christian - hvis han fikk 100 mill kr i året, i en tid der kirkens besøkstall peker nedover, andelen medlemmer og dømte synker – hva kunne han fått til med et slikt reklamebudsjett? Kan kirkebesøket økes og trendene snus?

Risbladet møter Jan Christian og hans to medarbeidere Bård Skjørtorp og Ronald Sagatun for å sette profesjonelle markedsførere på saken. Har de noen forslag til den nye Folkekirkes kommunikasjon? Her følger noen av deres refleksjoner over det som ble opplevd som et svært spennende utfordring.

Tenk merkevarebygging

5-7% av et budsjett på 2 milliarder burde gå til markedsføring. Anbefalingen handler videre om at man må tenke merkevarebygging – enkelt sagt at man må ha et innenfra-og-ut-perspektiv. Merkevarebygging handler ikke bare om markedsføring i tradisjonell forstand, men også om internkultur og det å fortsette med små og store innovasjoner (produktutvikling). I tillegg må kirken være bevisst på bruken av egne mediekkanaler, allianser og ikke minst databasen som medlemmene utgjør, forklarer Jan Christian Fosseidbråten, Seniorrådgiver/arbeidende styreleder i Los & Co.

Organisasjoner som kan være til inspirasjon er Televerket, NRK og Vinmonopolet som har klart å beholde og utvikle en sterk markedsposisjon til tross for sin arv som monopolister.

Oppsummeringsvis finnes det mange muligheter, og det viktigste er kanskje at man må skape intern bevissthet rundt hva et offensivt markedssyn kan føre til.

Fra venstre: Ronald Sagatun, Bård Skjørtorp og Jan Christian Fosseidbråten

Grunnløse dommedagsprofetier

Medlemstallene faller dramatisk, «nesten» ingen barn døpes lengere, kirkebygg må stenges, Norge sekulariseres i rekordfart og andre religioner vokser. Leser man overskriftene og hører på debattene og skulle en nesten tro at Den norske kirke var i ferd med å bli avvirket, sier Ronald Sagatun, Planner i Los & Co.

Tar man en nærmere titt på realitetene, er dette en virkelighetsbeskrivelse som på ingen måte stemmer. Den norske kirke har over 70% markedsandel, sett opp mot andre trossamfunn. En type andel ingen av våre kunder er i nærheten av en gang å kunne drømme om. Den norske kirke har, i kraft av å være en folkekirke, både en fysisk og mental tilstedeværelse i sine lokalsamfunn ingen andre organisasjoner, kjeder eller gamle «monopol», som for eksempel Televerket og Telenor kan slå i bordet med.

Den norske kirke sin tid er nå

Som Planner er mitt fagområde, sagt på en enkel måte, forskning og strategisk merkevareutvikling. Etter å ha gjort noen enkle undersøkelser om de faktiske forhold og generelle trender blant Nordmenn og andre vestlige, «kristne» kulturer, er min faglige vurdering at Den norske kirke har alle forutsetninger for å både å gjenerobre innbyggernes hjerter og revitalisere sin posisjon som foretrukket folkekirke.

Hva er Los & Co?

Los & Co er et integrert marketingbyrå med nærmere 70 ansatte som sammen besitter kompetanse og ressurser innen alle disipliner av markedsførings- og kommunikasjonsfaget. Blant kundene er Hurtigruten, Handelshøyskolen BI, Flytoget, Felleskjøpet og Aftenposten.

Vi lever i verden av usikkerhet, preget av grusomme kriger, ustabile ledere, fremmarsj av autoritære styreformere og høyreekstreme tendenser. I tillegg blir vi konfrontert med andre religioner som Hinduisme og Islam. Noe som tvinger oss såkalte sekulære nordmenn til å reflektere over hvilket religiøst og åndelig ståsted vi selv har som enkeltpersoner og samfunn.

Spre budskapet: Størst av alt er kjærligheten

Selv om mange vil hevde det motsatte, tror jeg at Den norske kirke sin tid er akkurat nå, sier Sagatun og fortsetter: Vi trenger en aktør som kan samle oss, gi oss ro, gi oss tid, gi oss et rom for fellesskap og ikke minst gi oss et håp om en bedre fremtid.

Hvordan kan vi gjøre det, spør du kanskje. Uten å virke flåsete er mitt svar; det kirken alltid har gjort – spre budskapet til mennesker som trenger det. Men det kan ikke bare skje i kirken. Det må også skje på nye digitale plattformer og i sosiale medier. Den norske kirke/folkekirken er sterke og sentrale «merkevarer» i nordmenns liv. Men kirken kan ikke ta dette for gitt. Organisasjonen bør jobbe mer profesjonelt med kommunikasjon og markedsføring, noe den egentlig alltid har gjort. Jesus og hans disipler er på mange måter opphavet til moderne merkevarebygging og markedsføring. Og budskapet er kanskje viktigere enn noensinne – nå trenger vi alle å høre at størst av alt er kjærligheten.

Møter mellom mennesker og nestekjærlighet

I 2018 er den viktigste markedsføringen å gjøre seg attraktiv, slik at folk selv ønsker å delta, sier Bård Skjørtorp, Seniorrådgiver/daglig leder i Los & Co. Det har blitt vanskelig å påvirke folk til å gjøre noe de ikke har spesielt lyst til. En mulighet ligger i å ta et økt ansvar for inkluderende nærmiljøer, oppvekstvilkår og møteplasser. Alle målgrupper har imidlertid ikke det samme behov, og skal man treffe godt med sine tiltak, så må man segmentere. Gjerne etter livsfaser. Mange steder mangler ungdom fritidsklubber, og trenger frisoner med positiv aktivitet uten alkohol. Familier kan ha glede av møteplasser der man treffer andre familier i samme situasjon, til måltider, lek eller fysisk aktivitet. Eldre kan være ensomme og trives bedre med besøkvenner eller sosiale fellesskap. Alt dette kan bygges rundt nestekjærlighet som kristen grunnverdi.

Må folkekirken alltid organisere alt selv?

Nei, mener Skjørtorp. Det kan være gode muligheter til samarbeid med andre organisasjoner som også jobber for en positiv samfunnsutvikling. Sammen kan man være mer aktuelle, og samtidig øke oppslutningen om kristne møteplasser. Søndagsturer til friluftsgudstjeneste i samarbeid med DNT, besøksvennordning sammen med Røde Kors, eller fritidsklubb sammen med det lokale idrettslaget. Så lenge man finner noen felles verdier man ønsker å bygge rundt, så vil det være en tydelighet rundt tilbudet for den enkelte målgruppe.

Gruppe fra Ris menighet til Santiago de Compostela høsten 2017:

Opplevelsestur i pilegrimenes fotspor

Åtte «pilegrimer» opprinnelig fra Ris (én er fraflyttet) deltok høsten 2017 på en 11-dagers gruppereise i regi av Plussreiser med bl.a. vandring langs pilegrimsleden til Santiago de Compostela. Her følger inntrykk og erfaringer fra vår flotte tur.

Fremmøte på Gardemoen 3. september 2017 hvor 36 forventningsfulle «pilegrimer» møtte reiselederne Jon Espeland og Eivind Skeie. Espeland hadde det praktiske hovedansvaret, mens Skeie var med som åndelig inspirator, forsanger og kunnskapsformidler med bakgrunn som ordinert prest, salmedikter, forfatter og erfaring fra ulike tema- og opplevelsesreiser i kristen regi.

Fra ulike steder i Norge

Deltagerne kom fra ulike steder i landet: Fra Trondhjem i nord til Kristiansand i sør. Flere kjente hverandre fra før og hadde deltatt på tidligere reiser med både Espeland og Skeie. Alder varierte fra en «kantatt» 50-åring som den yngste til en sprek 80-åring som den eldste. Fysiske forutsetninger var derfor forskjellig, men turopplegget tok hensyn til dette. Opplegget omfattet busstransport av bagasje og «pilegrimer» til og fra hoteller og start/avslutning på dagsturene.

6

Krevende over Pyreneene

Vandringsleden fra Saint-Jean-Pied-de-Port (Frankrike) til Santiago de Compostela består av 34 dagsetapper på totalt 74 mil. Vår vandring omfattet 6 etapper, som var en blanding av fjelletapper og etapper gjennom skogsterreng eller på den nordspanske høysletten. Resten av turen ble benyttet til byvandring med bl.a. kirkebesøk og historiske severdigheter. Byer vi besøkte var Bilbao, Pamploña, Burgos, León, Astorga, Ponferrada, Santiago de Compostela, Avila og Segovia. Den lengste og mest krevende vandringsetappen var den første etappen over Pyreneene. For dem som gikk hele etappen, var den 25 km lang med en høydeforskjell på 1230 meter oppover og rundt 400 meter nedover.

Buén camino: God vandring!

Tidspunktet for vår vandring var tilnærmet ideell med stort sett sommerlige temperaturer og lite eller ingen

nedbør. Vi overnattet på 4-stjerners hotell med god mat og alle fasiliteter tilgjengelig. En «ekte» pilgrim bor derimot på herberger eller enkle overnattingssteder, hvor underlagsmatte og sovepose er nødvendig utstyr i ryggsekken. Det var ikke veldig folksomt langs pilegrimsleden på denne tiden av året, men vi var langt fra alene. Hyggelige medvandrere fra inn- og utland traff man på hele tiden, enten du passerte dem eller de passerte deg. Vennlige, hjelpsomme og sosiale var de fleste. «Buén camino» (god vandring) var hilsenen alle ble møtt med.

Vandring med bibelske forbilder

Enkelt kan man si at en reise blir en pilegrimsreise når målet er et hellig sted. Vandring i troens tegn er derfor ikke forbeholdt de kristne, men for dem har pilegrimsvandringen flere bibelske forbilder. Vandringen kan sammenlignes med jødernes vandring i ørkenen og pilegrimsferdens fysiske og psykiske påkjenninger som en

gjenskapelse av Kristi lidelse. Middeltalderens pilegrimsferd ble også betraktet som en renselsesprosess, og vandringens hensikt var å øke fromheten, gudsfrykten og åndeligheten gjennom å motstå redsel, savn, ensomhet, fristelser og holde ut de påkjenninger ferden bød på.

Middelalder

Vi vet en del om hva pilegrimsferden skulle være, men mindre om hvorfor middelalderens mennesker bega seg ut på vandring. Troen på at relikvier fra martyrer hadde evnen til å utvirke mirakler la grunnlaget for middelalderens pilegrimsvandring. Man kunne reise for så vel egen som andres helses skyld, og svært mange la også ut i takknemlighet for at deres bønner var blitt hørt. Pilegrimsvandringen kunne også være et resultat av et løfte pilgrimen selv hadde avlagt eller andre hadde avlagt på pilgrimens vegne. Skyldfølelse var også en grunn til å begi seg ut på vandring, enten frivillig eller pålagt som straff

fra en geistlig. Pilegrimene kom fra alle samfunnslag, men økonomi og helse gjorde at mange måtte nøye seg med lokale pilegrimsmål.

Jerusalem, Roma eller Santiago

Pilegrimsvandring i middelalderen kunne være farlig, og ikke få ble angrepet av rovdyr eller overfalt av banditter. Den viktigste vandringen var den til Jerusalem, og kanskje også den farligste. Dernest kommer vandringen til Roma, og som nummer tre den til Santiago de Compostela. Grunnen til at Santiago ble et viktig mål for pilegrimsvandring var legenden om at apostelen Jakobs relikvier befinner seg i byens katedral. Det finnes også en tradisjon for at Jakob brakte kristendommen til Spania. Pilegrimsvandringen til Santiago var på sitt høyeste på 1200-tallet, og da regner man med at opp til 500.000 pilegrimer besøkte Santiago hvert år, et meget høyt tall folketallet i Europa tatt i betraktning. Forbud mot pilegrimsreiser i de reformete landene

medførte imidlertid at pilegrimsstrømmen avtok markant fra Nord-Europa.

Også nordmenn dro på pilegrimsferd, og ikke få besøkte også St. Jakobs grav. Både Sigvat, Den hellige Olavs skald, og Tore Hund, Olavs bane-mann, skal ha dratt på pilegrimsferd til henholdsvis Roma og Jerusalem.

Personlige opplevelser og åndelig fellesskap

Motivene for å delta på vår tur kunne nok variere. Noen hadde gått hele eller deler av turen tidligere og ønsket å gjenoppleve gode minner. Andre hadde deltatt på gruppereiser med Espeland/Skeie som reiseledere, opplevelser som gav mersmak. Alle var vi opptatt av kombinasjonen av naturopplevelser, fysisk aktivitet og testing av egne grenser, samt kristent fellesskap på historisk grunn. Blant vandrerne var det også mennesker som hadde slitt med sykdom, men som ønsket å gjennomføre en drøm om å kunne gå deler av pilegrimsleden. Historier om hvordan noen på forunderlig vis var blitt friske nok til å gjennomføre turen var både rørende og trostyrkende. Noen opplevde også underveis at lidelser og smerter forsvant ved berøring eller bønn.

Reiseledere Espeland og Skeie

Rammen for det sosiale og åndelige fellesskapet ble satt av reiselederne og deltagerne. Espeland og Skeie er erfarne reiseledere og flinke til å skape et inkluderende fellesskap. Mye tid ble tilbragt i bussen, og den ble også brukt til morgenandakt og salmesang, kunnskapsformidling samt mye humor. Deltagerne delte også egne opplevelser, følelser og gode historier med resten av reisefølget, og timer i buss med god plass gav anledning til å bli kjent og skapte rom for gode personlige samtaler. Også under fellesmiddagene på hotellet kom Skeies musikalske og kontaktskapende evner til sin rett i form av fellessang med andre reisegrupper. For oss fra Ris gav denne turen mersmak, og vi håper denne lille «reise-rapporten» også kan inspirere leserne til en pilegrimsvandring, enten som gruppereise eller på egenhånd.

Skrevet av Vidar Sydnes

7

Svendstuen:

Fra kafé til skolekjøkken

Svendstuen med sagbruket i bakgrunnen. Foto: Anders B. Wilse/Oslo Museum

Svendstuen er opprinnelig en husmannsplass innunder gården Østre Holmen – gården som kan spores helt tilbake til et gavebrev fra 1376 hvor Holmen gård blir forært til Hovedøyas kloster.

Johan Ditlev-Simonsen, monsd33@gmail.com

Da Thomas Heftye, i 1883, kjøper en del skog av Østre Holmen gård blir han også eier av husmannsplassene Øvre- og Nedre Svendstuen. I 1889 selger Heftye sine store skogarealer til Oslo Kommune som da også overtar en rekke husmannsplasser – inkludert de to på Svendstuen.

Fra Frognerseteren til Svendstuen på kjelke

Holmenkollbanen ble satt i drift mellom Majorstuen og Besserud i 1898. Som en naturlig del av dette ble det langs store deler av linjen bygget store hus – med store hager. Dessuten inspirerte utbyggingen av banen folk til å komme seg ut i Nordmarka på ski og på beina året rundt. Da Akeforeningen ble stiftet i 1905, avtalte de med A/S Holmenkollbanen om frakt av kjelker fra Majorstuen til Frognerseteren via Holmenkollen stasjon. Det ble ordnet med utleie av kjelker og det ble laget en fin akebakke fra Frognerseteren til Svendstuen hvor oppsynsmannen fra kommunen etablerte en kafé i et tilbygg på Nedre Svendstuen hvor han også bodde.

Aktivitet og kafédrift

Fra flere prospektkort fra århundreskiftet kan man tydelig få et inntrykk av litt "liv og røre" rundt bygningen på Nedre Svendstuen og fornemme fornøyde akere og skigåere etter en fin tur i skogen. Det ble drevet kafé her inntil denne ble flyttet over til Fossheim Hotell da dette ble bygget rett nedenfor Svendstuen på østsiden av Skådalsbekken i 1917.

Sagbruk

Rett bak Svendstuen – der hvor Svendstuen skole ligger i dag – bygget Thomas Heftye et sagbruk i 1867 som Oslo Kommune overtok da disse kjøpte eiendommen i 1889. Plank og annet materiale som ble produsert der ble benyttet først og fremst av kommunen selv til bygging og rehabilitering av kommunens mange eiendommer rundt om i byen. Sagbruket var i drift helt frem til 1947.

Over og til venstre: Stemningsbilder fra Nedre Svendstuen i forbindelse med forfriskende ski- og aketurer i herlige Nordmarka rundt 1913. Arkiv: Johan Ditlev-Simonsen

Under: Nedre Svendstuen anno 2018 med Svendstuen skole i bakgrunnen - der hvor sagbruket engang lå. Foto: Bjørn Tønnesen

Modernisering

Etter å ha vært husmannsplass, bolig for skogs- og sagbruksarbeidere og administrasjonskontor for skogsdriften til Oslo Kommune i en årrekke ble Nedre Svendstuen en naturlig del av Svendstuen skole da denne ble bygget i 1998. I dag benyttes bygningen av elevene på skolen i faget Heimkunnskap eller Skolekjøkken som vi kalte det på 1960-tallet. Nedre Svendstuen er i dag en moderne bygning innredet etter tidens krav til moderne fasiliteter – men heldigvis med sitt gamle, røde og sjarmerende rustikke preg på utsiden.

Foto: Bjørn Tønnesen

Svar på Ris quiz

1. Treffsted for ungdom hver torsdag kl. 19.
2. 4 ganger i året.
3. Hanne Mari Halvorsen
4. Minnesmerke over taterne.
5. Våpen måtte ikke bæres inn i kirken, men legges igjen utenfor i forhallen, i henhold til gammel tradisjon.
6. Du skal holde hviledagen hellig.
7. I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden og på den første dag lyset.
8. Kalk og slange
9. Pinse kommer av det greske ordet «pentekoste», som betyr femtiende.
10. Borgen v/ Diakonhjemmet
11. Forstander på Diakonhjemmet 1905-13
12. Olaf Jacob Martin Luther Breda Bull
13. Navnet kommer antagelig av ordet «vete», som betyr varde.
14. 418 m.o.h.
15. 50 km, OL i Innsbruck 1976

Fast pris hele 2018:

Inskripsjoner på gravstein kr 4500,-

Ønsker du ny inskripsjon, tilbyr vår steinhugger Jan dette helt komplett, nå til fast lav pris. Vi leverer også ny gravstein og vedlikehold.

Oslo 22 15 55 50

Vestby 64 95 41 00

www.ellingardmonument.no

Ellingard Monument
Lidenskap i hver stein

Ellingard Gruppen

Nystemt piano i år!

Ring til pianostemmer

Marianne Helle
971 12 875

Gunnar Ruud
CATERING - SELKAPSMAT

La oss komme med maten, og du kan sitte ned og nyte festen sammen med gjestene dine.

I over 75 år har vi forsynt Oslos befolkning med de deiligste retter. I tillegg til koldt- og varmtkjøkken har vi eget polsemakeri hvor vi produserer blant annet pålegg, polser, kjøttboller og karbonadekaker. Dette gjør at vi har full kontroll på råvarene hele veien.

Du kan være trygg på at du får en fin matopplevelse når maten leveres av Gunnar Ruud Catering AS.

www.gunnarruud.no
Tlf. 23 30 25 00

Gunnar Ruud
Nordtøhøvt. 7 - 0654 Oslo

Bokomtale:

Frank Aarebrot og Kjetil Evjen Reformasjonen – Den store historien

Jon Petter Heesch, prest i Ris

I fjor markerte vi 500 år siden Reformasjonen og det preget også flere av våre gudstjenester i Ris menighet. Undertegnede skrev også tre artikler om reformasjonen i dette bladet.

Over hele landet fant også markeringer sted. I det foregående la jeg vekt på i hovedsak luthersk teologi og de kirkepolitiske konsekvensene av reformasjonen. Det ble også utgitt flere bøker hvor teologen og reformatoren Luther ble grundig behandlet.

Det var derfor spennende da jeg tok fatt på boken *Reformasjonen – Den store historien* av Frank Aarebrot og Kjetil Evjen. Begge disse er forskere innenfor fagfeltet «Sammenlignende politikk». Med stor interesse i forhold til hvordan ville to statsvitere behandle reformasjonen sammenlignet med i hovedsak teologer, og hvilke metodiske grep de ville benytte seg av.

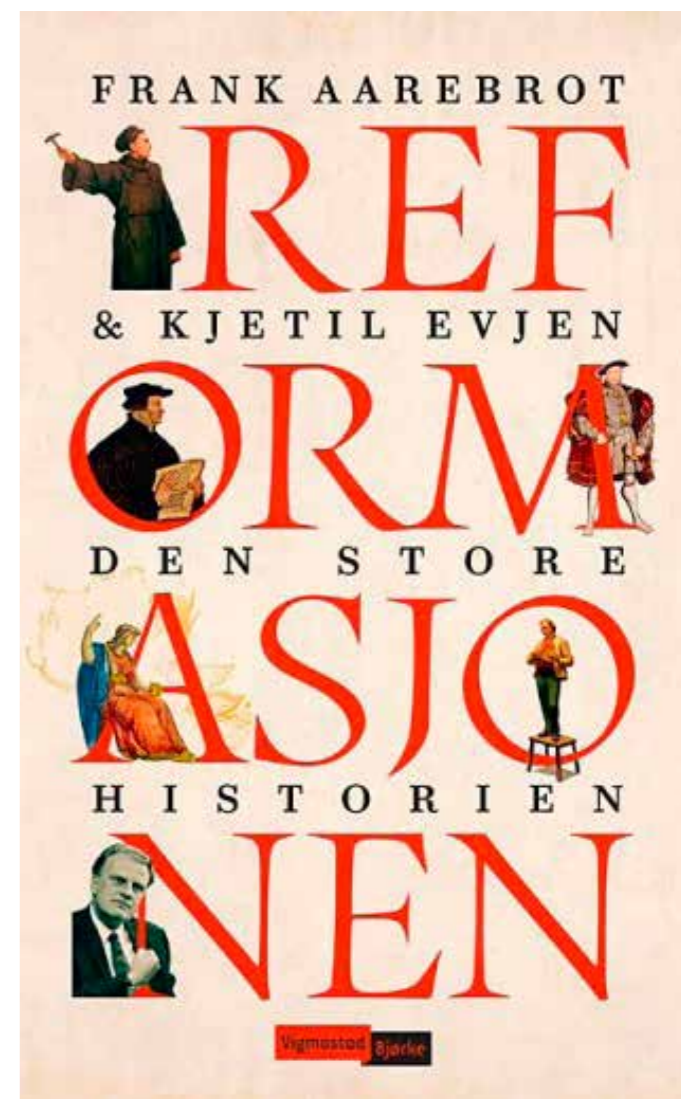
Dette er ikke en bok som behandler en isolert epoke, men et verk hvor forfatterne er opptatt av de store linjene. Det blir tidlig tydelig at forfatterne ønsker å se reformasjonen i et politisk lys, og de religiøse og konfesjonelle motivasjonene for reformasjonen blir ikke presentert så inngående i denne boken.

De politiske konsekvensene av reformasjonen tolkes på en overbevisende måte, og det er imponerende at forfatterne klarer å beskrive både reformasjonen og den historiske utvikling i Europa helt fram til vår tid. Dette er en bok for de store linjene, mer enn den dyptgående analysen, og den fungerer således godt som en innføring til Europas historie fra reformasjonen og frem til i dag. Den gir en innføring av hvor sammenvevd religion og politikk har vært helt fram til vår tid.

Forfatterne har også lagt vekk på å beskrive reformasjonens egenart i hele Europa, ikke bare den evangelisk-lutherske. Ved å beskrive kalvinisme, anabaptister, folkelig reformasjon og bondeopprør, Hugenotter og en lang rekke ulike sider ved reformasjonen, gir også forfatterne oss hjelp til å forstå vår egen kontekst.

Behandlingen av innføringen av luthersk lære i Norge har ingen framtrødd plass i dette verket, med dens egenart drøftes på en klar og tydelig måte. Her vektlegges reformasjonen som påført utenfra. I Norge var det ingen reformatorisk bevegelse før innføringen av den lutherske lære fra København.

Aarebrot og Evjen vektlegger hvordan Norge med den mistet den siste rest av politisk selvbestemmelse, og videre hvordan reformasjonen skilte seg fra Tyskland og Danmark i et viktig henseende: språket. Mens oversettelse av Bibelen til dansk og tysk var avgjørende,

var det politikk å ikke oversette Bibelen til norsk. Med det ble dansk skriftspråk innført i Norge, og det påvirket også det muntlige språket, slik at det norrøne språk gradvis forsvant. Motsetningen til dette er reformasjonen på Island, som fikk en annen karakter, og hvor språket ble bevart.

Dette er typisk for hvordan forfatterne evner å se de store sammenhengene, og gjør den komparative analysen til et verktøy for å forstå europeisk historie.

Aarebrot og Evjen fører et enkelt språk, og boken er således lett å lese. Det er noe av en bragd å klare dette med et slikt tilfang av materiale, og i så måte blir boken noe av en page-turner. Jeg vil på det sterkeste anbefale dette verket, det er et viktig arbeid, og en kilde til en rikere forståelse av vår egen samtid.

**NULL
STRESS**
VI TAR DET PÅ
VIPPS

Du kan gi enkeltgaver
til Ris menighet på vipps!
Via betal til "Ris menighet"
(nr. 10182)

Fasteaksjonen 2018

Søndag 15. mars arrangerte Ris menighet årets fasteaksjon til Kirkens Nødhjelp.

Alle konfirmanter sammen med en foresatt møtte til denne dagen som en del av konfirmanntilberedelsen.

Ris kirke ble fylt til gudstjeneste kl. 15. Her ble menigheten kjent med flere av historiene som Kirkens Nødhjelp fortalte (les mer på kirkensnodhjelp.no og i forrige utgave av Risbladet). Tema for årets aksjon var vann og pengene går til der nøden er størst!

Etter gudstjenesten ble bøsser og kart fordelt ut og dørene i Ris sokn ble banket på.

Ris menighet inn samlet tilsammen inn 188 294 kr, både i kontanter og på VIPPS.

Tusen takk for ditt bidrag!

Påskevandring

Onsdagen før påske kom det i år 13 stykk 13-åringer til trosopplæringstiltaket påskevandring.

Sammen lagde og spiste vi hjemmelaget pizza, vi ble kjent med påskefortellingen gjennom å besøke ulike stasjoner som var rigget opp. Vaskingen av føtter, nå i form av håndvask, fikk alle prøve seg på, og alle satt rundt måltidsbordet. Vi gikk opp Golgata/kirken med et stort kors, og alle fikk legge påskeliljer på alteret.

Vi avsluttes samlingen med påsken sik vi feirer den i dag, og alle fant tilslutt hvert sitt påskeegg gjemt i ungdomsklubbrommet. Vi gleder oss til å møte alle som er født i 2007 som kan bli med på vandring til neste år!

Lørdag 26. - søndag 27. mai inviteres alle 12-åringer, dvs. alle som er født i 2005 til overnatting i Ris kirke.

Dette er et populært arrangement som vi håper mange har lyst til å melde seg på. Invitasjon kommer i posten! Send en epost til 00952@kirken.no om du har noen spørsmål eller vil melde på noen.

På Lys våken 2.0 blir det god mat, aktiviteter både ute og inne og underholdning på kvelden. Det store høydepunktet vil nok for mange være overnattingen i kirken. På søndagen er alle med på å ha gudstjenesten og vi viser frem hva vi har gjort i løpet av helgen. Vi gleder oss til vårens store høydepunkt!

Supertorsdag fortsetter 24. mai

- Siste supertorsdag før sommeren
torsdag 14. juni med konsert

Vi har startet opp familiekor på supertorsdagene en gang i måneden, det er bare å møte opp! Koret øver fra kl. 17-18.

24. mai inviteres hele menigheten til vårens siste supertorsdag. Enkel middag serveres i tidsrommet kl. 16-18 på menighetshuset. Store og små er velkomne!
50 kr pr pers, 150 kr for familie

Kor på torsdag

Menigheten tilbyr også barnekor: Inbetween 2. klasse - 4.klasse. Øver hver torsdag, på supertorsdag øver de sammen med familiekoret.
Tweensingkoret fra 5. klasse - 7.klasse og øver kl. 18-19.30 (annenhver torsdag)

Konsert med korene og tacomidag 14. juni

Torsdag 14. juni arrangerer barnekorene sommerkonsert og avslutning. Alle som vil er velkommen.
Tacomidag serveres klokken 17.30, etter maten har korene konsert for oss!
Inngang 50 kr.

Vil du bli konfirmant?

- Utekino og invitasjon til å bli konfirmant for 14-åringer

Like etter påske fikk alle 14-åringer i Norge brev i posten med informasjon om konfirmasjon i Den norske kirke. Ris menighet sendte like etter ut et informasjon og invitasjonsbrev til alle 14-åringer som bor i Ris sokn.

Vi gleder oss til å treffe alle de nye konfirmanter!
Innskrivningen er 19. september, men allerede fredag 8. juni håper vi å få gleden av å møte mange av neste års konfirmanter. De er nemlig invitert til et eget arrangement for dem gjennom trosopplæringen i samarbeid med RISK (ungdomsklubben). Det vil i år bli tredje året vi arrangerer utekino og vi har de siste årene hatt 60-80 deltakende!

Konfirmanthelg med sommergudstjeneste for årets konfirmanter

Lørdag 9. juni møtes årets konfirmanter til sin siste undervisningsdag før leir og konfirmasjonsgudstjenesten gjenstår.

Søndag 10. juni kommer alle konfirmanter i Gudstjenesten i Ris kirke. Tema er Diakoni.

KONFIRMAN*
2018

UTLEIE AV LYDANLEGG OG LYSUTSTYR

TIL FEST OG ARRANGEMENTER

800,-
(640,- eksl. MVA)

800,-
(640,- eksl. MVA)

1000,-
(800,- eksl. MVA)

500,-
Leveranse av utstyr
innenfor Oslo

1000,-
Montering og
demontering

WWW.LLU.NO
Vi leier ut lydanlegg, lyseffekter og for-
midler diskjockeyer.

Ring **23 22 10 00**
eller bestill enkelt på vår hjemmeside

LEIE AV LOKALER:

Ris Storstue og Holmenkollen kapell

Storsalen

Peisestuen

Kjellerstuen

Ris storstue ligger ved Ris kirke. Med sentral beliggenhet, god offentlig kommunikasjon og parkeringsmuligheter ligger alt til rette for merkedager som jubileum, dåpsselskap, bryllup eller minnesamvær. Vårt godt utstyrte storkjøkken og storsal kan ønske inntil 210 gjester velkommen. Peisestuen er lys og trivelig med plass til inntil 60 personer.

Vakre **Holmenkollen kapell** har en unik beliggenhet med panoramautsikt over det meste av Oslo. Kapellets underetasje er **kjellerstuen**. Dette er et velutstyrt og flott selskapslokale hvor man kan ønske inntil 120 gjester velkommen, men som også fungerer utmerket for små selskaper.

Ris Storstue

Ta kontakt med oss på
telefon 23 62 94 70 eller se
kirken.no/ris for mer informasjon

Velkommen!

Velkommen til oss!

Vi holder til i nye, moderne lokaler sentralt på Vinderen. Lett adkomst med parkering og heis. Vi er faglig oppdaterte, tilstreber høy kvalitet og setter av god tid til hver behandling.

Adresse
Slemdalsveien 70 B, 2. etg,
0370 OSLO
Timebestilling
Tlf. 22 70 39 90

Prøv oss!

- Vi tilbyr blant annet:**
- Røntgen med stor bilder som gir bedre oversikt
  - Utfører implantatprotetik
  - Estetisk tannpleie
  - Samarbeid med dyktige spesialister

VINDEREN TANNLEGENE
www.vinderentannlegene.no

GIVERTJENESTEN

Ønsker du å gå inn i givertjenesten i Ris menighet, så kan du inngå en avtale om givertjeneste med faste trekk. Du kan selv bestemme hyppighet og beløp. Se mer på kirken.no/ris under "Gaver"

Vinderen Rens & Skjorte service

Vinderentorvet
Slemdalsveien 72
Åpent: 8-18 (9-16)

22 49 19 19

www.rensri.no

Lions Club Oslo/Berg
mottar bøker i Godalsvei 12, Tåsen,
mandager kl. 18.00-19.30
eller vi henter for salg på vårt årlige
BOKMARKED
Ring 988 31 809 eller 988 32 061 for nærmere avtale

DIN LOKALE ELEKTRIKER

Sandstuveien 70 B
0680 Oslo
Petter Kleve tlf. 22142000

www.stormelektro.no

SKAJEM'S HAGESENTER

Ris Hovedgård, rett ved Ris T-banestasjon

22 13 96 90

Ditt hagesenter
i Oslo Vest!
ma-fre: 9-17
lørdag: 10-16
søndag: 12-16

Allmennpraksis og spesialkompetanse

Ragnar A. Gjone – Allmennpraksis
Nina Ullsfoss – Spesialist kjeveortopedi
Ragnhild S. Langvik – Allmennpraksis
Mette G. Hillestad – Spesialist periodonti
Turid Støle - Spesialist kjeveortopedi
Nils J. Lysen - Allmennpraksis
Tanya J. Franzen - Spesialist kjeveortopedi

Tlf 22 14 18 00
www.slemdal-tann.no
Stasjonsveien 4, 0776 Oslo

Catering med tilhold på Ris

Mattis Mat tilbyr lokal catering både
for store og små selskaperligheter.
Alt fra konfirmasjon, bryllup, dåp,
fødselsdag, minnestund, kokkekurs og
mer - til en rimelig pris!

Kontakt oss idag!

Tlf 97631925 post@mattismat.no mattismat.no Jegerveien 4, 0777 Oslo

Prøv kaféen Kaffebonnen i Skøyen kirke:

Gjør terskelen lav og døren høy!

Skøyen menighet har siden november 2017
hatt et nytt samlingssted i tilknytning til
kirkerommet. Hva med å legge en søndagstur
til Frognerparken og følge turveien bak Skøyen
hovedgård bort til Skøyen kirke og et hyggelig
kafébesøk?

Tekst: Ida K. Dørsjø Kristiansen

Bilder: Bjørn Tønnesen

I forbindelse med utbyggingen av nytt inngangsparti i
Skøyen kirke ble prosjektet kirkekafé satt i gang. Dette er
et lavterskeltilbud.

- Her kan vi på en ny måte åpne kirken som et
samlingssted for nærmiljøet, sier Birgit Johanne
Wirgenes, som er daglig leder i menigheten.

Med blant annet dansestudio i kjelleren og tensingkor blir
det mange som naturlig bruker kaféen.

- Det er et godt samarbeid om kjøkkenet, sier Birgit.

Linjene i alterets glassmaleri går igjen i kaféens logo. Her
er det lyst, åpent, luftig og innbydende. Det går også an å
sitte utenfor i solen. I kaféen er det bokhyller med bøker
for liten og stor. Lego og aviser er tilgjengelig.

Det er glassdør inn til kirkerommet, som er åpent for de
som ønsker en stille stund der inne.

Åpningstider:

Mandag, torsdag, fredag, lørdag: kl. 10 -17

Tirsdag, onsdag: kl. 10 -19

Søndag: kl. 13 -17

Birgit og Dyveke med spill og bøker som
er tilgjengelig for besøkende.
Til høyre skimtes glassmaleriet i kirken.

Glassmaleriet i Skøyen kirke

Logoen til Kaffebonnen har
detalj fra glassmaleriet. Ved
disken er daglig leder i Skøyen
menighet, Birgit Johanne
Wirgenes (t.v.) med fungerende
daglig leder i kaféen, Dyveke
Cappelen

Disken hos
Kaffebonnen

Besøktjeneste i samarbeid med Vestre Aker Frivillighetssentral

«Vi er frivillige fordi det gir oss glede. Hvis du kontakter oss, gir du noen en mulighet til å berike sitt eget liv, ved å berike ditt»

Aud Marit kan treffes på telefon 46934320

diakon i Ris menighet
Kari Winger Oftebro
ko233@kirken.no

eller Vestre Aker
Frivillighetssentral,
Besok@frivillighetssentralen.org

Ta kontakt om
du har spørsmål!

Sorggruppe

Når en som står oss nær dør, blir livet fylt av sorg. Reaksjoner på dødsfall kan ha mange ulike uttrykksformer. Mange opplever det som godt å kunne dele sin sorg med andre i en tilsvarende situasjon.

Ris, Røa og Voksen menigheter tilbyr samtalegruppe for voksne. Gruppen møtes hver 3. uke i Voksen kirke.

Ta kontakt med gruppeleder Gro Kvalheim, epost grokvalh@online.no eller diakon Kari Winger Oftebro, tlf. 23 62 94 77, ko233@kirken.no for en uforpliktende samtale.

Småbarnstreffene

Vestre Aker helsestasjon og Ris menighet inviterer til småbarnstreff på enkelte onsdager, fra kl 11 til 13. Vi tar opp aktuelle tema og svarer på spørsmål om småbarna våre. Kaffe og te serveres. Matpakke tas med. Ingen påmelding, bare møt opp!

én
onsdag
i måneden

Datoer:
12. september
10. oktober
14. november
12. desember

KONTAKT:
Helsesøster
Sidsel Kløverød:
23 47 62 20
eller
Ris menighetskontor: 23 62 94 70

Formiddagskafé

Ris menighet inviterer til formiddagskafé: Et møtepunkt for voksne en onsdag i måneden i Ris menighetshus kl. 12 - 14.

én onsdag
i måneden

Det vil bli
- ord for dagen
- servering av vafler
- te og kaffe

Datoer:
5. september
3. oktober
7. november
5. desember

Velkommen!

Tirsdagssamlingene

Tirsdager kl 19 åpnes dørene til peisestuen i Risbakken 1, og du får med deg en inspirasjonskveld, med program som vil variere fra gang til gang. Åpent for alle. Gratis entré.

hver
tirsdag
19 - 21

Programmet kan være om pre-kentekster, misjon, kristen tro og menighetsbygging.

Programmet er med hensikt laget bredt fordi vi vet at behovene kan være ulike.

Hver tirsdag har du mulighet til å være med i et fellesskap i Ris menighet.

For datoer for høsten kan du følge med på nett eller i neste utgave av Risbladet.

Velkommen!

Lørdagskafeen

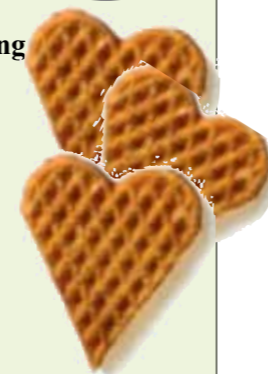
Velkommen til lørdagskafé i Ris kirkes peisestue kl 12 - 14.

- et møtested for alle!
Og spesielt for mennesker med psykisk utviklingshemming

en lørdag
i måneden

Datoer:
25. august
29. september
27. oktober
24. november
8. desember

Kontakt:
Tine Qvale
tlf. 902 72 493,
Inger Merete Magnus,
tlf. 410 31 566
eller diakon
Kari Winger Oftebro

Speideren

Ris KFUK-KFUM-speidere driver et aktivt arbeid for alle fra 7 til 16 år

tirsdays
18 - 19.30

- med utendørsaktiviteter i nærmiljøet, bålbrekking, "hule"-liv under kirken og ulike typer samlinger i ulike aldersinndelte grupper. Tirsdager kl 18-19.30. Hold deg oppdatert:
www.kmspeider.no/ris
Kontakt: 988 54 328
bjerke.unni@gmail.com

Familiespeiding

Dersom det er interesse for familiespeiding, ta kontakt med Unni Bjerke på epost: bjerke.unni@gmail.com

Babysang

Babysang er et tilbud for foreldre og babyer, og det har som intensjon å styrke båndene mellom kirken og hjemmet.

mandager
11 - 12.30

Vi kommer til å leke og synge, spise mat og bygge fellesskap i storsalen i ris storstue.
Ta med matpakke!

Sjekk facebook: Babysang i Ris

Bli medlem i Holmenkollen kapells venner!

Foreningens formål er å bidra til at Holmenkollen kapell vedlikeholdes utvendig og innvendig på best mulig måte og inngår som en viktig del av Holmenkollen Nasjonalanlegg. Venneforeningen arrangerer medlemsmøter flere ganger i året med konserter og foredrag. Årlig kontingent er kr 400,- per person, kr 500,- for par og kr 1000 for bedriftsmedlemmer. 10 000,- for livsvarig medlemskap. Foreningens bankkonto: 15032379181 Ved innmelding ønskes e-postadresse

Søndagsskolen

Velkommen til søndagsskole i Ris kirke! Det blir eget opplegg for barna i sidekapellet, under gudstjenesten. Her vil barna lære Bibelens historier gjennom fortellinger, aktiviteter og formgivning. Mot slutten av gudstjenesten kommer barna inn i kirken igjen.

de fleste
søndager

Det er søndagsskole så å si hver søndag bortsett fra når det er familie-gudstjeneste eller i skolens feriedager.

Åpen kirke

Sidekapellet i Ris kirke står åpent for stillhet, bønn og lyttening, i det tidsrommet som kirkekontoret er betjent. Inngang på kirkens vestsiden, Ekelyvei-siden.

SUPERTORSDAG

MIDDAG for alle i menighetshuset

KVELDSGUDSTJENESTE i Ris kirke

KORENE ØVER
Familiekor og Inbetween
TweenSing (5. - 7. trinn)

Ungdomsklubben RISK

30. AUGUST
27. SEPTEMBER
25. OKTOBER
22. NOVEMBER

Tider kommer!

RISK

Hver torsdag samles ungdom fra 14 - 19 år innerst inne i underetasjen på Ris menighetshus.

hver
torsdag
kl. 19

Er du lei av Netflix, skolearbeid og timesvis med meningsløs scrolling på face eller bare trenger en pause i livet?

Kom innom RISK en torsdag og se hva du har gått glipp av! Hver uke samles ungdom 14 - 20 år i ungdomskjelleren for å slappe av sammen, og DU er invitert. Vi ser på film, spiser middag, spiller spill og har en kiosk med masse digg og veldig gode priser!

Bli medlem av "RISK" på face for oppdateringer!

Ingen påmelding og helt gratis: Kom innom når det passer og ta med deg en venn hvis du føler for det! Første gang? Si fra til Geiran så får du en liten gave!

Vi sees!

Spørsmål?
Kontakttrisk@gmail.com

Nabolaget i glede og i sorg

for perioden
12.02. - 26.04.2018

Døpte i soknet

Holmenkollen kapell
Alexander Christian Moe Johnsen
Ingrid Utne Saga
Amalie Hilberg
Anine Listaul Veiding
Emmeline Christine Levorsen Otter
Sebastian Næss Lunde
Martine Seim Tellefsen
Nicolai Thorvildsen Wirsching
Karl Herman Kjekslid
Helmine Advocaat Blumer
Ingrid Bjerkestrand

Fredrikke Louise Donberg Ny-moen
Madeleine Thorendahl-Gulliksen
Jonathan Bang-Jareg
Aurora Bleivik Wiggen
William Brochmann Sanden
Ingrid Raaholt-Løge
Helene Knudsen-Tønseth
Basse Scheel Drevvatne
Ulrik Lie-Hoberg
Lavrans Elvan Lorentzen
Eirik Birkeland
Jenny Veronica Lund

Ris kirke

Ellie Ajaxson Eidsæther
Mio Tobias
Telebond-Abrahamsen
Isak Åbyholm
Filippa Engesæth Lutnæs

Matheo Kvammen
Conrad Helling
Nathalie Paulseth-Skeie
Sonja Helene Olavson
Haakon Flesland Olsbu
Gustav Vinje

Viede i soknet

Kine Haugen og Tore Valdem
Kristina Brenne Fagerli og Jamie Russel Coyne-Stacey

Døde i soknet

Bente Bergliot Flæten
Daniel Heradstveit
Karl Petter Buck
Herman Mehren
Svein-Erik Tømernes
Grethe Harsheim
Signe Olaug Pedersen
Roar Skaug Larssen
Ella Endresen
Leif Schwabe
Ellen Bull
Gjert Wilhelmssen
Snezana Jana Segula
Ingrid Dybwad
Grethe Aslaug Fuglevand
Fredrik Vilhelm Bull-Hansen
Ulf Even Rian
Holger Pedersen
Merete Cecilie Eilertsen Opedal
Eva Harper
Johan Petter Øren
Magnus Landmark
Herman Borge Semmelmann
Aud Torun Eiklid
Björg Gulliksen
Marianne Mathiesen
Kari Helene Sohlberg
Unni Martinsen
Erik Bjerke
Johan Magnus Mustad
Jens Åge Spakmo

Konsert med Sangverket i Ris kirke søndag 3. juni kl. 18

Søndag 3. juni kl. 18.00 holder Sangverket sin årlige sommerkonsert i Ris menighetshus.

Etter en inspirerende opptreden med den amerikanske gospel-sangeren Tata Vega ved juletider, har koret brukt det siste halvåret på å dykke inn i jazzens og gospelens verden. Denne junikvelden vil de fremføre et utvalg musikk med røtter i både religiøs og verdslig tradisjon, og komponister og artister som Duke Ellington, Andrea Crouch, Elvis Presley og Mary Mary vil være representert i programmet.

Foruten sin dirigent Camilla Marie Bjørk Andreassen, har Sangverket med seg den unge pianisten og organisten

Peder Varkøy, som sammen med dem også vil fremføre utdrag av en jazzmesse skrevet av den amerikanske jazz-pianisten Steve Dobrogosz, som i Norge fremfor alt er kjent gjennom sitt samarbeid med vokalisten Ratka Toneff. Det er dermed duket for en sommerkveld med både svingende rytmer, sære akkorder, vakre klanger og mye sangglede! Vel møtt!

Det siste året har ellers mange nye medlemmer kommet til, og Sangverket har nærmest doblet seg i antall sangere! Det er svært gledelig, og vi ønsker stadig flere velkommen til å synge med oss! Meld gjerne din interesse ved å sende e-post til sangverket@gmail.com.

Leirsommer

Her kan du finne eksempler på steder hvor det arrangeres leir i kristen regi i sommer.

Lia gård

Lia gård på Koppang tilbyr blant annet familieretreat og stille retreat. Gå inn på www.liagard.no/program for å se program. Ferieuke for voksne 11. - 17. juni er en veldig god uke med ledige plasser! Brosjyre kan hentes på menighetskontoret.

KFUK-KFUM

www.kfuk-kfum.no/kalender/alle-arrangementer

SPEKTER er en festival med show, musikk og aktiviteter for ungdom. Ten Sing er 50 år og det blir Europeisk Ten Sing-festival på SPEKTER! <https://kfuk-kfum.no/kalender/spekter-2018-europeisk-ten-sing-festival>

KRIK

Kristen idrettskontakt har flere forskjellige leire, blant annet familieKRIK. Det kan du lese mer om her: www.krik.no/nasjonalt/gruppe.php?id=25

Ung kirkesang

Har flere sommerskoler, se mer på www.sang.no/index.php/kurs-og-videreutdanning/kurs

Olavsfestdagene i Trondheim er Norges største kirke- og kulturfestival med konserter, utstillinger, barneprogram, gudstjenester, kurs og mesterklasser, pilegrimsvandring, foredrag og et historisk marked. www.olavsfestdagene.no/

Den Norske Israelmisjon

Holder sitt sommerstevne med landsmøte på Hedmarktoppen folkehøyskole 28. juni – 1. juli: www.israelmisjonen.no/sommerstevne

Det blir **Areopagosfestival** på Norefjell Resort 28. juni – 1. juli: www.areopagos.no/om-areopagos/arrangementer/areopagosfestival

Se mer om **Normisjons** aktiviteter på: www.normisjon.no/norge/arrangementskalender

JØLSTAD
begravelsesbyrå

Grefsen - Abildsø - Kirkeveien
Smestad - Kalbakken - Holtet
Sandvika - Vollen

Tlf.: **22 79 77 00** (24 timer)

www.jolstad.no
Begravelsesbyråkjeden Jølstad

www.wangbegravelse.no

Majorstuen
Jacob Aalls gt. 42
Stabekk

Gml. Drammens vei 44 b

Nå kan du begynne
planleggingen av begravelse
på våre nettsider.

Døgntelefon
23 16 83 30
Etab. 1877 i Oslo

Begravelsesbyrå
Uilevål

Grefsenveien 61, 0487 Oslo
(på oversiden av Storokrysset)
gratis kundeparkering
døgnvakt: **22220088**

ULLEVÅL BLOMSTER

Storo/Grefsen
begravelser – bryllup – kirke dekorering – selskap
bestillinger mottas på telefon: **22220088**

Prestene:
Sokneprest
Jan-Erik Heffermehl
23 62 94 73
jh265@kirken.no

Diakon:
Kari Winger Oftebro
23629477
ko233@kirken.no

Kapellan
Jon Petter Heesch
23 62 94 74
jh259@kirken.no

Kantor Ris:
Terje Baugerød
95 11 09 62
tb529@kirken.no

Kapellan
Silje Karlsen
sk599@kirken.no

**Organist
Holmenkollen:**
Petter Amundsen
928 89 790
petter@amundsen.gs

Daglig leder:
Christian Fosse
23629472
cf592@kirken.no

Vaktmester:
Tore Bø
930 79 411
tb753@kirken.no

Menighetssekretær:
Ida Karoline Dørsjø
Kristiansen
23 62 94 70
ik346@kirken.no

**Bestyrer i Rishaven
barnehage:**
Hanne Mari Halvorsen
905 04 873
post@rishaven.no

Menighetspedagog:
Vibeke Kolstø Andersen
23 62 94 78
va473@kirken.no

Ungdomsarbeider:
Geir André Nagvik
936 72 986
kontaktrisk@gmail.com

Trosopplærer:
Ole Aleksander
Østhassel
23 62 94 81
oo952@kirken.no

Ris menighet

Risbakken 1, 0374 Oslo

Tlf 23 62 94 70. Epost: post.ris.oslo@kirken.no
Mandag til torsdag kl. 8.30 - 16.00. Fredag kl. 10.00 - 14.00

Felles sentralbord for kirkene i Oslo: 23 62 90 00
Spørsmål om dåp/bryllup: 23 62 90 09 (8-15.30)

Kontonummer: 1503 02 20061. Merk eventuell "gave".

www.kirken.no/ris

Informasjon fra Grønn gruppe

av Margrete Nagell-Erichsen

Vi er en «grønn gruppe» i Ris menighet som møtes en gang i måneden i menighetshuset. Gruppens medlemmer er diakon, vaktmester fra staben og tre frivillige. Der diskuteres saker som berører menigheten i å ta videre steg i grønn retning. Grønn gruppe har brukt tid på å utarbeide en handlingsplan for 2017-2018. Handlingsplanen inneholder mange punkter, vi har nå prioritert å starte arbeidet med noen av dem. Følgende punkter har vi jobbet med det siste året;

1. Innføring av miljøvennlige rengjøringsmidler
2. Innkjøp av sykkelstativer
3. Forbedring av avfallssorteringssystem utenfor menighetshuset
4. Forbedring av avfallssorteringssystem på kjøkkenet i menighetshuset

Når det gjelder innføring av miljøvennlige vaskemidler, har vaktmester hatt en dialog med rengjøringspersonalet om at de skal bruke miljøvennlige vaskemidler når de vasker i menighetshuset og i kirken. Leietakere, som leier lokaler i menighetshuset, skal også benytte miljøvennlige vaskemidler. Vaskemidlene vil stå tilgjengelig på kjøkkenet i menighetshuset slik at alle kan bruke disse.

Tanken bak sykkelstativene er å få kirkebesøkene til å sykle til kirken istedenfor å ta bilen. Vi ser allerede nå at det har vært vellykket med sykkelstativene fordi de anvendes ofte.

Mer informasjon om Grønn gruppes arbeid kan du lese i neste nummer!

Velkommen til gudstjeneste!

Ris kirke

06.05.2018 kl. 11:00 **6. søndag i påsketiden**
Pilegrimsmesse, Silje Karlsen

10.05.2018 kl. 11:00 **Kristi Himmelfartsdag**
Jon Petter Heesch

13.05.2018 kl. 11:00 **7. søndag i påsketiden**
Høymesse, Jon Petter Heesch

20.05.2018 kl. 11:00 **Pinsedag**
Høytidsgudstjeneste, Jan-Erik Heffermehl

21.05.2018 2. pinsedag med fellesgudstjeneste i Maridalen

24.05.2018 kl. 18:15
Kveldsmesse på supertorsdag

27.05.2018 kl. 11:00 **Treenighetssøndag**
Familiegudstjeneste
Lys Våken 2, Jon Petter Heesch

**LYS
VÅKEN 2.0**

03.06.2018 kl. 11:00 **2. søndag i treenighetstiden**
Høymesse, Jan-Erik Heffermehl

10.06.2018 kl. 11:00 **3. søndag i treenighetstiden**
Pilegrimsmesse, Silje Karlsen

17.06.2018 kl. 11:00 **4. søndag i treenighetstiden**
Høymesse, Jon Petter Heesch

Felles sommergudstjenester i Holmenkollen kapell

19.08.2018 kl. 11:00 **13. søndag i treenighetstiden**
Gudstjeneste/Amaliedager, Jon Petter Heesch

26.08.2018 kl. 11:00 **Vingårdssøndagen**
Høymesse, Jan-Erik Heffermehl

Holmenkollen kapell

06.05.2018 kl. 11:00 **6. søndag i påsketiden**
Dåpsgudstjeneste, Gunnar Grøndahl

13.05.2018 kl. 11:00 og 13:00 **7. søndag i påsketiden**
Dåpsgudstjeneste, Silje Karlsen

27.05.2018 kl. 11:00 **Treenighetssøndag**
Kollenmesse, Silje Karlsen

03.06.2018 kl. 11:00 **2. søndag i treenighetstiden**
Dåpsgudstjeneste, Christoffer Tjelle

10.06.2018 kl. 11:00 **3. søndag i treenighetstiden**
Dåpsgudstjeneste, Jon Petter Heesch

17.06.2018 kl. 11:00 **4. søndag i treenighetstiden**
Kollenmesse, Jan-Erik Heffermehl
Ris menighets sommerfest

24.06.2018 kl. 11:00 **Jonsok**
Sommergudstjeneste, Jon Petter Heesch

01.07.2018 kl. 11:00 **6. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Jan-Erik Heffermehl

08.07.2018 kl. 11:00 **7. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Jan-Erik Heffermehl

15.07.2018 kl. 11:00 **8. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Silje Karlsen

22.07.2018 kl. 11:00 **9. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Silje Karlsen

29.07.2018 kl. 11:00 **10. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Jon Petter Heesch
Olsok, felles med Røa og Voksen. Kirkekaffe

05.08.2018 kl. 11:00 **11. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Jon Petter Heesch

12.08.2018 kl. 11:00 **12. søndag i treenighetstiden**
Sommergudstjeneste, Jon Petter Heesch

19.08.2018 kl. 11:00 **13. søndag i treenighetstiden**
Dåpsgudstjeneste, Jan-Erik Heffermehl

19.08.2018 kl. 13:00
Skolestartgudstjeneste 6-åringene,
Jan-Erik Heffermehl

26.08.2018 kl. 11:00 **Vingårdssøndagen**
Dåpsgudstjeneste, Silje Karlsen

Familiefest på Holmendammen

St. Hans lørdag 23. juni fra kl. 18.00
Bålet tennes kl. 21.00

SUPERLOTTERI
VINN EN MERIDA SYKKEL
OG MANGE ANDRE FLOTTE
GEVINSTER.

Hesteridning • "Fiskedam" • Leker • Lotteri • Servering • Bål

Støtt våre aktiviteter i nærmiljøet

4. desember

Julekonsert med sølvguttene.

Februar 2019

Barneskirenn, Holmendammen.

April 2019

Tulipanaksjonen.

April 2019

Våraksjonen hageprodukter.

Mitt Valg.

Samarbeid med skoler, barnehager og idrettsklubber i vårt nærmiljø

Lions Slemdal

Lionsbevegelsen er verdens største humanitære hjelpeorganisasjon med nesten 1,35 millioner medlemmer i 207 land. Lions Slemdal ble stiftet i 1961 og deltar på nasjonale og internasjonale aksjoner, men vårt hovedfokus er nærmiljøet. All innsats fra våre 43 medlemmer er frivillig. Innsamlede midler går uavkortet til vårt humanitære arbeid.

www.lions-slemdal.no

Noen tiltak vi støtter:

- **"Mitt valg"**, aktiviteter for å skape bedre holdninger hos barn og ungdom.
- **Lions førerhundskole.**
- **Frivillighetssentralen Vestre Aker.** Drift og økonomisk støtte.
- **Operasjon Ved**, vedtransport til byens trengende.
- **Stallen på Gaustad**, terapiridning for pasientene.
- **Sykehjem** i vår bydel.
- **Skoler, barnehager, organisasjoner, klubber etc.**, etter behov.

Lions Club Slemdal
Etablert 1961